

УДК 343.9.01

Ярослав Вадимович МИХАЛКО,

курсант 2 курсу факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Віталій Борисович ПЧЕЛІН,

доцент кафедри адміністративної діяльності поліції

факультету № 3 Харківського національного

університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, доцент

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАКОНОДАВЧОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ СФЕРИ ОБІГУ ЗБРОЇ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ

Нині у зв'язку з війною на сході України ситуація зі зберіганням вогнепальної зброї є особливо актуальною. Дане питання в останні роки все частіше виноситься на порядок денний різних категорій громадян, власників мисливської зброї та насамперед законодавчої влади, Уряду, МВС України та ЗМІ. З огляду на це, в державі повинен бути прийнятий закон «Про зброю», в якому чітко вказано визначення, класифікація, порядок отримання дозволів на користування зберігання та застосування зброї. Даний закон не повинен містити двоякого тлумачення термінів бо необхідно пам'ятати, що зброя – це не іграшка а небезпека й може становити загрозу для життя та здоров'я населення України, а також її суверенітету.

На сучасному етапі розвитку держави склалася певна система нормативно-правового регулювання обігу зброї серед населення, основу якої становлять Конституція України, закони України: «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1 червня 2000 року [1], «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 6 вересня 2005 року [2], «Про перевезення небезпечних вантажів» від 6 квітня 2000 року [3] та ряд інших. На рівні зазначених нормативно-правових актів визначено правові засади інституту ліцензування в Україні.

Досліджуючи сучасний стан та перспективи вдосконалення нормативно-правового регулювання обігу зброї та вибухових речовин, А. В. Корнієць цілком слушно зазначає, що інститут ліцензування дозволяє державі запобігти виникненню

потенційно небезпечної діяльності, не вводячи державну монополію на її здійснення й не обмежуючи цим свободу підприємництва. Відсутність заборони на заняття певною діяльністю відповідає принципам сучасної держави. У той же час необхідність одержання дозволу (ліцензії) на здійснення такої діяльності забезпечує безпеку держави. Безумовно, держава, установлюючи тверді вимоги щодо окремих фізичних і юридичних осіб, які займаються ліцензійними видами діяльності, змушена обмежувати їхні права в інтересах усього суспільства [4, с. 112].

Що ж до обігу зброї, то на сьогодні окремі з правових засад даних суспільних відносин врегульовано на рівні наказу Міністерства внутрішніх справ від 21 серпня 1998 року № 622, яким затверджено Інструкцію «Про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боеприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів» [5]. Проте зазначений нормативно-правовий акт є лише внутрішнім документом правоохоронного відомства, регулює одну з найважливіших і найнебезпечніших сфер суспільних відносин у нашій державі. Поряд з ним існує значна кількість актів, що певною мірою регулюють обіг зброї. Але, на превеликий жаль, у цій правовій базі відсутній головний нормативно-правовий акт – Закон України «Про зброю» [4, с. 113].

У Верховній Раді України розробляють новий законопроект про легалізацію зброї – розгляд і прийняття якого теж залишається під питанням з оглядом на роботу народних депутатів України. Вважаємо, що не можна легалізацією права громадян на володіння зброєю підміняти державні інституції, зокрема, збройні сили та правоохоронні органи. Інакше це може призвести до численних випадків самосуду та перевищення меж необхідної оборони. Перш ніж давати простому населенню дозвіл на носіння зброї, варто підвищити рівень його життя. Головна проблема легалізації короткоствольної вогнепальної зброї цивільного призначення полягає в тому, що в Україні низький рівень соціальної відповідальності населення, у нас відсутня культура поведіння

зі зброєю. А правова неосвіченість та корупція можуть призвести до того, що вона потраплятиме до рук антисоціальних елементів. Відтак погіршиться й без того складна криміногенна ситуація.

Список бібліографічних посилань

1. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : закон України: від 01.06.2000 № 2289-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 36. Ст. 299.

2. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : закон України від 06.09.2005 № 2806-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 48. Ст. 483.

3. Про перевезення небезпечних вантажів : закон України: від 06.04.2000 № 1644-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 28. Ст. 222.

4. Корнієць А. В. Сучасний стан та перспективи вдосконалення нормативно-правового регулювання обігу зброї та вибухових речовин. *Право і безпека – Pravo bezpeka*. 2014. № 2 (53). С. 166–170.

5. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 21.08.1998 № 622. *Офіційний вісник України*. 1998. № 42. Ст. 1574.

Одержано 23.11.2018

